

Enrique Goilo – De wanhoop van een slaaf. Tekst B (met woordverklaringen)

Uit: *Album van de Caraïbische poëzie*. (Rubinstein, 2022)

De wanhoop van een slaaf

1 In het woud¹ van een zwart land
2 ben ik tot de jaren van verstand gekomen.²
3 Ik had gemakkelijk een leven
4 zonder zorgen kunnen leiden.

5 Op een kwaai³ dag heb ik mijn
6 vrijheid verloren.
7 Door mijn ketenen heb ik wreedheid⁴
8 leren kennen.

9 Ik had geen water, geen voedsel,
10 ik was een zwarte slaaf.
11 Ik werd voortgesleept achter
12 een schaamteloze bomba⁵.

13 In het ruim heb ik geleden:
14 een kooi⁶ vol ellende,
15 een hel van ongedierte⁷
16 en mensen die geen medelijden kenden.

17 Ik heb geen leven,
18 geen ziel meer.
19 Zou ik misschien door te vluchten
20 tot rust kunnen komen?

21 Zonder één stukje brood op mijn maag
22 moest ik 's ochtends in alle vroegte
23 zowel onder de zon als in de regen

---

¹ **het woud**: dichtbegroeid bos

² **tot de jaren van verstand gekomen**: opgegroeid, volwassen geworden

³ **kwaai**: kwaad, slecht, ongelukkig

⁴ **wreedheid**: geweld, sadisme

⁵ **de bomba**: opzichter op de plantage

⁶ **de kooi**: gevangenis, ruimte waaruit je niet kan ontsnappen

⁷ **het ongedierte**: schadelijke dieren, insecten of ratten

24 aan het werk met hak, houweel⁸ en ijzeren staaf.

25 Met vlak achter mij een bomba

26 met de karwats⁹ in de hand

27 deed die nietsdoener

28 mijn zuiver bloed vloeien.

29 In de wereld is de slaaf

30 een waardeloze steen.

31 Alleen God daarboven in de hemel

32 kan zijn pijn stillen.

33 Een karwats is de straf

34 voor een gebroken leven

35 en de honger is getuige

36 van mijn klagen.

37 Haal mij dan weg uit deze wereld,

38 trek mij maar mee.

39 Een goede slaaf die zich als

40 een mak¹⁰ schaap gedraagt is niets waard.

41 Die put¹¹ daar ... is mijn uitkomst.

42 Hij is mijn verlossing¹².

43 In de armen van De Dood

44 vergeve mij God.

45 Vaarwel¹³ ellendige wereld,

46 Ik wil niet meer leven.

47 Niet eens de schaduw van mijn geest

48 wil ik naar huis zien terugkeren.

(vertaling Luis H. Daal)

---

⁸ **hak, houweel:** werktuigen om de grond mee los te maken

⁹ **de karwats:** dt. *Lederpeitsche*

¹⁰ **mak:** tam, niet wild

¹¹ **de put:** diep gat met water in de grond

¹² **verlossing:** bevrijding, redding

¹³ **Vaarwel:** dt. *Lebewohl*

Sprachniveau (rezeptiv) B2

Syntaktisch

- Vorwiegend längere Hauptsätze
- Das Ende der Sätze stimmt mit dem Ende der Strophen überein
- Aufzählungen (V. 14-16, V. 26-28)
- Fragen (V. 19/20) und Ausrufe (z.B. V. 37/38)

Wortwahl

- Vokabular aus dem Bereich Kolonialismus, z.B. „bomba“ (V. 12, 25)
- Wiederholung zentraler und thematisch wichtiger Wörter, wie „slaaf“ (V. 10, 29, 39), „bomba“ (V. 12, 25), „karwats“ (V. 26, 33)
- Präsens, Imperfekt, Partizip Perfekt

Semantisch

Das Gedicht ist, wie der Titel ankündigt, ein Schrei der Verzweiflung, der an Deutlichkeit nichts zu wünschen übrig lässt. Ohne viel Stilmittel und übertragene Sprache wird die Situation eines Menschen beschrieben, der erst frei war und dann zum Sklaven gemacht wurde. Hunger, Gewalt und Missachtung bestimmen die Lage. Das lyrische Ich fühlt sich behandelt wie ein Tier – oder schlechter als ein Tier (Strophe 4). Durch die schnörkellose Sprache lässt sich das Grauen erahnen, dem nur noch mit Hoffnungslosigkeit und Resignation begegnet werden kann. Wie die fünfte Strophe deutlich markiert, fällt dieses von Unfreiheit und Misshandlung gekennzeichnete Dasein nicht mehr unter „Leben“: „Ik hebb geen leven [...] meer.“ Allein von einer jenseitigen, höheren Macht erhofft sich das lyrische Ich Erlösung und ersehnt daher den Tod (Strophe 8, 11 und 12). Gelingt es dem Gedicht, Leserinnen und Leser zumindest ansatzweise die Perspektive versklavter Menschen nachvollziehen zu lassen?